Lietas Nr. 11514001212
Lietas arhīva Nr. KA04-0330-17/16

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2017.gada 14.februārī

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese Sandra Amola,
tiesneses Daiga Kalniņa un Signe Kalniņa,
piedaloties prokurorei Allai Seibutei
aizstāvim Ivaram Puķītim
atklātā tiesas sēdē apelācijas kārtībā izskatīja krimināllietu /pers. F/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 275.panta otrās daļas saistībā ar apsūdzētā iesniegto apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2013.gada 6.marta spriedumu.

Aprakstošā daļa

Ar Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2013.gada 6.marta spriedumu /pers. F/ atzīts par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 275.panta otrajā daļā un sodīts ar piespiedu darbu uz 200 stundām.

Atbilstoši pirmās instances tiesas konstatētajam /pers. F/ izdarīja viltota dokumenta, kas piešķir tiesības, izmantošanu atkāroti, šādos apstākļos:

2009.gada sākumā, izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotā datumā un laikā, /pers. F/ ieradās SIA /Nosaukums A/ /adrese/, un ar mērķi strādāt minētajā firmā par apsargu, un apzinādamies, ka apsarga kursus nav apmeklējis un attiecīgu kvalifikāciju nav ieguvis, iesniedza SIA /Nosaukums A/ administrācijai (operatīvā dienesta vadītājām) viltotu LR Iekšlietu ministrijas apsardzes darbības kvalifikācijas komisijas apsardzes sertifikātu Nr.09-0037, izdotu 2009.gada 15.janvārī, kas apliecina, ka minētā persona var strādāt apsarga amatā, un kura iegūšana ir obligāta, lai iestātos darbā minētajā amatā, pēc kā uz minētā dokumenta pamata /pers. F/ turpināja strādāt SIA /Nosaukums A/ un no 2011.gada 1.maija SIA /Nosaukums A/ (darba līgums Nr. 1239), tādējādi izmantoja viltotu LR Iekšlietu ministrijas apsardzes darbības kvalifikācijas komisijas apsardzes sertifikātu Nr.09-0037 līdz aizturēšanas brīdim.

Turklāt 2009.gada 9.septembrī, izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotā laikā, /pers. F/ ieradās SIA /Nosaukums C/ /adrese/, un, ar mērķi iestāties darbā par apsargu, atkārtoti, pēc iepriekšminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas, apzinādamies, ka apsarga kursus nav apmeklējis un attiecīgu kvalifikāciju nav ieguvis, iesniedza SIA /Nosaukums C/ administrācijai (darba aizsardzības speciālistam) viltotu LR Iekšlietu ministrijas apsardzes darbības kvalifikācijas komisijas apsardzes sertifikācija Nr.09-0037, izdotu 2009.gada 15.janvārī, kas apliecina, ka minētā persona var strādāt apsarga amatā, un kura iegūšana ir obligāta, lai iestātos darbā minētajā amatā, pēc kā ar /pers. F/ tika noslēgts darba līgums Nr. D-R-3/2009. Tādējādi /pers. F/izmantoja viltotu LR Iekšlietu ministrijas apsardzes darbības kvalifikācijas komisijas apsardzes sertifikātu Nr.09-0037 līdz 2011.gada 17.decembrim.

Turklāt 2011.gada 9.decembrī, izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotā laikā, /pers. F/ ieradās SIA „/Nosaukums D/" /adrese/, un ar mērķi iestāties darbā par apsargu, un atkārtoti, pēc iepriekšminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas, apzinādamies, ka apsarga kursus nav apmeklējis un attiecīgu kvalifikāciju nav ieguvis, iesniedza SIA „/Nosaukums D/" administrācijai (personāla nodaļas vadītājai) viltotu LR Iekšlietu ministrijas apsardzes darbības kvalifikācijas komisijas apsardzes sertifikātu Nr.09-0037, izdotu 2009.gada 15.janvārī, kas apliecina, ka minētā persona var strādāt apsarga amatā, kura iegūšana ir obligāta, lai iestātos darbā minētā amatā, pēc tā ar /pers. F/ tika noslēgts darba līgums Nr. 1501, tādējādi izmantoja viltotu LR Iekšlietu ministrijas apsardzes darbības kvalifikācijas komisijas apsardzes sertifikātu Nr.09-0037 līdz 2012.gadam 7.februārim.

Pirmās instances tiesas spriedumā norādīts, ka ar šīm darbībām /pers. F/ izdarījis noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 275.panta otrajā daļā.

Par pirmās instances tiesas spriedumu apelācijas sūdzību iesniedzis apsūdzētais /pers. F/, lūdzot atcelt pirmās instances tiesas spriedumu, atzīstot viņu par nevainīgu.

Apsūdzētais apelācijas sūdzībā norāda, ka viņa darbībās nav konstatējams noziedzīgā nodarījuma sastāvs un viņa vaina inkriminētajā noziedzīgajā nodarījumā nav pierādīta. Apsūdzētais apelācijas sūdzībā analizē noziedzīgā nodarījuma objektu, subjektīvo pusi un priekšmetu, liecinieku /pers. I/ un /pers. J/ liecības. Apsūdzētais uzskata, ka pirmās instances tiesa ir atstājusi bez pienācīgas pierādījumu pārbaudes pierādījumu par apsardzes sertifikāta viltojumu un, vai šī apsardzes sertifikāta atbilstību oriģinālam apstiprina Komisijas priekšsēdētāja vietnieka /pers. K/ paraksts.

Apelācijas instances tiesas sēdē 2014.gada 22.janvārī prokurore saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 461.pantu, 462.pantu un Kriminālprocesa likuma Pārejas noteikumu 43.punktu grozīja apsūdzību, norādot, ka apsūdzētais ir izdarījis trīs atsevišķus noziedzīgus nodarījumus, kas paredzēti Krimināllikuma 275.panta pirmajā daļā.

Ar Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas 2014.gada 28.oktobra spriedumu pirmās instances tiesas spriedums atcelts pilnībā. /pers. F/ atzīts par nevainīgu pret viņu celtajā apsūdzībā par Krimināllikuma 275.panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanu (noziedzīga nodarījums apraksts Nr.1, Nr.2, Nr.3) un attaisnots par katru inkriminēto noziedzīgo nodarījumu. Par Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas 2014.gada 28.oktobra spriedumu Rīgas tiesas apgabala prokuratūras prokurore K.Petrovska iesniegusi kasācijas protestu. Ar Augstākās tiesas Krimināllietu departamenta 2015.gada 12.jūnija lēmumu Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas 2014.gada 28.oktobra spriedums atcelts pilnībā un lieta nosūtīta jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesā.

Ar Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas 2016.gada 14.jūnija spriedumu pirmās instances tiesas spriedums atcelts. /pers. F/ atzīts par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 275.panta pirmajā daļā (par katru noziedzīgo nodarījumu) un par katra noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu sodīts, piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 1.punktu, ar piespiedu darbu uz 60 stundām. Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības, daļēji saskaitot piespriestos sodus, galīgais sods /pers. F/, piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 1.punktu, noteikts piespiedu darbs uz 100 stundām.

Par Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas 2016.gada 14.jūnija spriedumu kasācijas sūdzību iesniedza apsūdzētais /pers. F/. Ar

Augstākās tiesas Krimināllietu departamenta 2016.gada 14.decembra lēmumu Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas 2016.gada 14.jūnija spriedums atcelts pilnībā un lieta nosūtīta jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesā.

Apelācijas instances tiesas sēdē apsūdzētais /pers. F/ uzturēja iesniegto apelācijas sūdzību uz tajā norādītajiem argumentiem. Apsūdzētais norādīja, ka pirmās instances tiesā sniegtās liecības uztur, liecināja, ka ir bezdarbnieks, apgādībā ir 2 nepilngadīgi bērni un sieva, kura nestrādā. Apsūdzētais paskaidroja, ka uzskatījis, ka sertifikāts nav viltots.

Apelācijas instances tiesas sēdē aizstāvis I.Puķītis uzturēja apsūdzētā iesniegto apelācijas sūdzību. Aizstāvis lūdza apsūdzēto attaisnot, jo apsūdzētā rīcībā nav konstatējama noziedzīgā nodarījuma sastāva, kā arī nav pierādīta viņa vaina noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā. Aizstāvis analizēja noziedzīgā nodarījuma subjektīvo pusi un objektīvo pusi, liecinieces /pers. I/ liecības, liecinieka /pers. K/ liecības. Aizstāvis norādīja, ka 2009.gada 9.janvārī /pers. F/ bija ieradies /adrese/ un nokārtoja komisijas eksāmenu. Pie šiem apstākļiem apsūdzētajam neradās aizdomas, ka viņa apsardzes sertifikāts varētu būt viltots.

Apelācijas instances tiesas sēdē prokurore A.Seibute iesniegto apelācijas sūdzību par pamatotu neatzina un lūdza to noraidīt. Prokurore norādīja, ka apsūdzētais ir atzīstams par vainīgu apelācijas instances tiesā grozītajā apsūdzībā. Lūdz pirmās instances tiesas spriedumu atcelt, apsūdzēto atzīstot par vainīgu 3 noziedzīgu nodarījumu izdarīšanā, kas paredzēti Krimināllikuma 275.panta pirmajā daļā. Prokurore lūdz, piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 1.punkta nosacījumus, par katru noziedzīgo nodarījumu apsūdzētajam noteikt sodu piespiedu darbu veidā uz 50 stundām. Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības, daļēji saskaitot piespriestos sodus, galīgo sodu /pers. F/, piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 1.punktu, nosakot piespiedu darbs uz 90 stundām. Prokurore norāda, ka ar kasācijas protestā un Augstākās tiesas Krimināllietu departamenta 2015.gada 12.jūnija lēmumā norādītajiem pierādījumiem ir pierādīta apsūdzētā vaina.

Motīvu daļa

Noklausījusies apsūdzētā liecības, aizstāvja un prokurores viedokļus, pārbaudījusi pierādījumus apelācijas sūdzības robežās, tiesas kolēģija konstatē, ka apelācijas sūdzība nav pamatota un ir noraidāma, taču Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2013.gada 6.marta spriedums ir atceļams un lietā taisāms jauns spriedums.

2012.gada 13.decembra likuma "Grozījumi Krimināllikumā" Pārejas noteikumu 5.punktā noteikts, ka personas, kuras līdz šā likuma spēkā stāšanās dienai izdarījušas noziedzīgus nodarījumus, kas kvalificējami kā noziedzīgu nodarījumu atkārtotība, saucamas pie kriminālatbildības un sodāmas par katru noziedzīgu nodarījumu saskaņā ar tām Krimināllikuma normām, kuras bija spēkā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas laikā, bez kvalificējošās pazīmes – atkārtotība.

Tiesas kolēģija izvērtējot krimināllietā esošos pierādījumus un apelācijas sūdzībā norādītos argumentus, atzīst, ka apsūdzētais /pers. F/ ir atzīstams par vainīgu trīs noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēti Krimināllikuma 275.panta pirmajā daļā, izdarīšanā.

Ņemot vērā minēto un prokurores 2014.gada 22.janvāra apsūdzības grozījumus, tiesas kolēģija sniedz jaunu apsūdzētā izdarīto noziedzīgo nodarījumu aprakstu.

Tiesas kolēģija konstatē, ka /pers. F/ izdarīja viltota dokumenta, kas piešķir tiesības, izmantošanu (noziedzīgs nodarījums Nr.1), šādos apstākļos:

2009.gada sākumā, izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotā datumā un laikā, /pers. F/ ieradās SIA /Nosaukums A/ /adrese/, un ar mērķi strādāt minētajā firmā par apsargu, un apzinādamies, ka apsarga kursus nav apmeklējis un attiecīgu kvalifikāciju nav ieguvis, iesniedza SIA /Nosaukums A/ administrācijai (operatīvā dienesta vadītājām) viltotu LR Iekšlietu ministrijas apsardzes darbības kvalifikācijas komisijas apsardzes sertifikātu Nr.09-0037, izdotu 2009.gada 15.janvārī, kas apliecina, ka minētā persona var strādāt apsarga amatā, un kura iegūšana ir obligāta, lai iestātos darbā minētajā amatā, pēc kā uz minētā dokumenta pamata /pers. F/ turpināja strādāt SIA /Nosaukums A/, bet no 2011.gada 1.maija turpināja strādāt SIA /Nosaukums A/ (darba līgums Nr.1239), tādējādi izmantoja viltotu LR Iekšlietu ministrijas apsardzes darbības kvalifikācijas komisijas apsardzes sertifikātu Nr.09-0037 līdz 2012.gada 9.janvārim.

Ar savām darbībām /pers. F/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 275.panta pirmajā daļā.

/pers. F/ izdarīja viltota dokumenta, kas piešķir tiesības, izmantošanu (noziedzīgs nodarījums Nr.2), šādos apstākļos:

2009.gada 9.septembrī, izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotā laikā, /pers. F/ ieradās SIA /Nosaukums C/ /adrese/, un ar mērķi iestāties darbā par apsargu, apzinādamies, ka apsarga kursus nav apmeklējis un attiecīgu kvalifikāciju nav ieguvis, iesniedza SIA /Nosaukums C/ administrācijai (darba aizsardzības speciālistam) viltotu LR Iekšlietu ministrijas apsardzes darbības kvalifikācijas komisijas apsardzes sertifikācija Nr.09-0037, izdotu 2009.gada 15.janvārī, kas apliecina, ka minētā persona var strādāt apsarga amatā, un kura iegūšana ir obligāta, lai iestātos darbā minētajā amatā, pēc kā ar /pers. F/ tika noslēgts darba līgums Nr.D-R- 3/2009. Tādējādi /pers. F/ izmantoja viltotu LR Iekšlietu ministrijas apsardzes darbības kvalifikācijas komisijas apsardzes sertifikātu Nr.09-0037 līdz 2011.gada 17.decembrim.

Ar savām darbībām /pers. F/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 275.panta pirmajā daļā.

/pers. F/ izdarīja viltota dokumenta, kas piešķir tiesības, izmantošanu (noziedzīgs nodarījums Nr.3), šādos apstākļos:

2011.gada 9.decembrī, izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotā laikā, /pers. F/ ieradās SIA „/Nosaukums D/" /adrese/, un ar mērķi iestāties darbā par apsargu, apzinādamies, ka apsarga kursus nav apmeklējis un attiecīgu kvalifikāciju nav ieguvis, iesniedza SIA „/Nosaukums D/" administrācijai (personāla nodaļas vadītājai) viltotu LR Iekšlietu ministrijas apsardzes darbības kvalifikācijas komisijas apsardzes sertifikātu Nr.09-0037, izdotu 2009.gada 15.janvārī, kas apliecina, ka minētā persona var strādāt apsarga amatā, kura iegūšana ir obligāta, lai iestātos darbā minētā amatā, pēc tā ar /pers. F/ tika noslēgts darba līgums Nr.1501, tādējādi izmantoja viltotu LR Iekšlietu ministrijas apsardzes darbības kvalifikācijas komisijas apsardzes sertifikātu Nr.09-0037 līdz 2012.gadam 7.februārim.

Ar savām darbībām /pers. F/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 275.panta pirmajā daļā.

Apsūdzētais /pers. F/ nav atzinis savu vainu viņam inkriminētajos noziedzīgajos nodarījumos.

No pirmstiesas procesā 2012.gada 9.janvāra /pers. F/ sniegtajām liecībām izriet, ka /pers. F/ dienējis Valsts policijā kopš 1999.gada. Darbā apsardzes firmā SIA "/Nosaukums A/" par apsargu iekārtojās 2006.gadā, par to tika informējis savu priekšniecību un saņēmis atļauju apvienot darbu policijā ar darbu /Nosaukums A/. Apsardzes firmā strādāja par apsargu bez sertifikāta līdz 2009.gada beigām, kad "/Nosaukums A/" apsardzes priekšnieks /pers. P/ informēja apsargus, ka turpmākam darbam būs nepieciešams nokārtot apsarga eksāmenus un darbā būs jāuzrāda apsarga sertifikāts. /pers. P/ informēja, ka jānokārto apsarga eksāmens un jāsaņem apsarga sertifikāts vienu, divu mēnešu laikā. 2009.gada beigās sarunā ar kolēģi no "/Nosaukums A/" /pers. R/ /pers. F/ informēja, ka steidzīgi jāsaņem apsarga sertifikāts. /pers. R/ piedāvāja vērsties pie "/Nosaukums A/" darbinieka /pers. T/, kurš palīdzēs nokārtot jautājumu ar apsardzes sertifikātu. /pers. T/ pazīst kopš 2006.gada, kad sāka strādāt "/Nosaukums A/". Kā viņam, /pers. F/, zināms, arī /pers. T/ apvienoja darbu "/Nosaukums A/ ar darbu Valsts policijā Rīgas reģiona pārvaldē 1.iecirknī par autovadītāju kārtībnieku. 2009.gada novembrī /pers. F/ sazinājās ar /pers. T/, pateica par nepieciešamību iegūt apsardzes sertifikātu, norunāja tikšanos. Tikšanās laikā ar /pers. T/ vēlreiz izskaidroja savu situāciju un nepieciešamību iegūt apsardzes sertifikātu. /pers. T/ informēja /pers. F/, ka palīdzēs noformēt apsarga

sertifikātu un pateica, ka ar sertifikātu uz viņa vārda nodarbosies cilvēks vārdā /pers.U/, kurš strādāja Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes 1.iecirknī.

/pers. T/ solīja, ka apsardzes sertifikātu izgatavos Daugavpilī, bet dati par apsardzes sertifikātu tiks ievadīti datorā un sertifikāts būs legāls. Par saviem pakalpojumiem /pers. T/ pieprasīja Ls 170. /pers. F/ informēja /pers. T/ par savu interesi iegādāties apsardzes sertifikātu uz /pers. T/ nosacījumiem. Pēc vienas, divām nedēļām /pers. F/ sazvanījās ar /pers. T/ un iedeva viņam skaidrā naudā Ls 170 par apsarga sertifikāta izgatavošanu. /pers. F/ vairākkārt sazvanījies ar /pers. T/ un interesējās par sertifikātu, bet sertifikāts vēl nebija gatavs. 2010.gada janvārī telefoniski sazinājās ar /pers. T/ un interesējās par apsarga sertifikātu. /pers. T/ iedeva /pers. U/telefona numuru. /pers. F/ telefoniski sazinājās ar /pers. U/un pajautāja par savu apsarga sertifikātu, /pers. U/viņam to apsolīja atvest uz darbu. Pēc divām trim nedēļām /pers. U/, iepriekš sazvanoties ar /pers. F/, atbrauca uz /pers. F/ darba vietu dzelzceļa stacijā Zasulauks Rīgā, Tapešu ielā Nr.1 un izsniedza apsarga sertifikātu. Uz jautājumu par sertifikāta legalitāti /pers. U/atbildēja, ka dati par /pers. F/ apsarga sertifikātu ir ievadīti attiecīgajā datu bāzē un sertifikāts ir legāls. Viņa apsardzes sertifikāts atrodas darba vietā Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes īslaicīgās aizturēšanas birojā Rīgā Čiekurkalna 1.garā līnija 53. vai 54.kastē, kur glabājas viņa personīgās mantas (1.sējuma lietas lapa Nr.9).

No pirmās instances tiesā apsūdzētā /pers. F/ liecībām secināms, ka viņš Valsts policijā strādā kopš 1999.gada. Saņemot atļauju no Valsts policijas priekšnieka, 2009.gada beigās sācis strādāt SIA "/Nosaukums A/" par apsargu. Apsardzes priekšnieks paziņojis, ka nepieciešams nokārtot eksāmenu, lai saņemtu apsardzes sertifikātu. Ņemot vērā, ka bijis saspringts darba grafiks, esot piedāvāta palīdzība no /pers. T/ saistībā ar apsardzes sertifikātu. Pēc tam apsūdzētais devies nokārtot fizisko eksāmenu. Trenerim nosaucis savu vārdu, uzvārdu, personas kodu un uzrādījis pasi. Pēc kā saņēmis izziņu par fiziskā eksāmena nokārtošanu un devies kārtot teorētisko eksāmenu. Nedaudz vēlāk mēģinājis sazināties ar /pers. T/, kas iedevis personas vārdā /pers. U/telefonu numuru, lai sazinoties ar viņu. Pēc 2 mēnešiem pie /pers. F/ darbā Rīgā, Dzelzceļa stacijā "Zasulauks" Tvaika ielā 1, ieradās /pers. U/, lai atdotu /pers. F/ apsardzes sertifikātu, par ko /pers. F/ parakstījies. Uz jautājumu, vai sertifikāts ir legāls, /pers. U/atbildējis, ka jā, dati par sertifikātu ievadīti attiecīgajā datu bāzē. Sertifikātu iesniedzis visās savās darba vietās, par ko, ka tas būtu viltots, apsūdzētais neesot nojautis. Arī darba vietas nekādas aizdomas par šo sertifikātu neizteica. To uzzinājis tikai tad, kad uzaicināts uz kriminālpoliciju. Pēc šī notikuma uzzināšanas atkātoti devies uz skolu "Fortūna", reģistrējies un 2 nedēļas mācījies, samaksājis naudu, nokārtojis eksāmenu un saņēmis apsardzes sertifikātu. Par pirmo apsardzes sertifikātu /pers. T/ samaksājis 170 Ls, bet skolā "Fortūna" 70 Ls. 170 Ls samaksājis par pašu apsardzes sertifikātu, bet ne par pakalpojumu (1.sējuma lietas lapa Nr.218-220).

Neskatoties uz to, ka /pers. F/ neatzīst savu vainu viņam inkriminēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā, tiesas kolēģija izvērtējot pirmās instances tiesā, kā arī apelācijas instances tiesā iegūtos pierādījumus, atzīst, ka apsūdzētā vaina visu trīs noziedzīgo nodarījumu, kas paredzēti Krimināllikuma 275.panta pirmajā daļā, ir pierādīta ar turpmāk norādītajām ziņām par faktiem.

No /pers. F/ personas lietas SIA /Nosaukums A/ redzams, ka 2011.gada 29.aprīlī noslēgts darba līgums starp SIA /Nosaukums A/ un /pers. F/ par to, ka ar 2011.gada 1.maiju /pers. F/ uzsāk darbu SIA /Nosaukums A/ par apsardzes darbinieku. Personas lietai pievienota apsardzes sertifikāta Nr.09-0037 kopija. (1.sējuma lietas lapa Nr.34-36).

No SIA "/Nosaukums D/" 2012.gada 14.maija atbildes secināms, ka /pers. F/ ir strādājis minētajā uzņēmumā no 2011.gada 15.decembra līdz 2012.gada 7.februārim. Iestājoties darbā uzrādījis apsardzes sertifikātu Nr.09-0037 (1.sējuma lietas lapa Nr.92-93).

No 2009.gada 9.septembra darba līguma Nr.D-R-3/2009 un SIA "/Nosaukums C/" valdes locekļa /pers. Z/ rīkojumu Nr.AD-0000010 izriet, ka /pers. F/ laika posmā no 2009.gada 9.septembra līdz 2011.gada 16.decembrim ir strādājis SIA "/Nosaukums C/" Mobilajā dienestā par apsargu (1.sējuma lietas lapa Nr.138, 141).

Pretēji apelācijas sūdzībā, apsūdzētā un aizstāvja norādītajam apelācijas instances tiesas sēdē, tiesas kolēģija atzīst, ka apsūdzētā rīcībā ir konstatējams inkriminētā noziedzīgā nodarījuma sastāvs.

Aizstāvis apelācijas instances tiesā vērsa uzmanību uz Augstākās tiesas Krimināllietu departamenta spriedumā lietā Nr.SKK-350/2010 izteikto atziņu, ka Krimināllikuma 275.pantā paredzētā noziedzīgā nodarījuma objektīvās puses obligāta pazīme ir priekšmets – dokuments, kas piešķir tiesības vai atbrīvo no pienākumiem, zīmogs vai spiedogs. Aizstāvis norādīja, ka lietā nav iegūtu tiešu pierādījumu tam, ka apsardzes sertifikāts bija viltots.

Tiesas kolēģija pievienojas pirmās instances tiesas spriedumā norādītajam, ka apsardzes sertifikāts Nr.09-0037, ko /pers. F/ iesniedza "SIA "/Nosaukums A/", SIA "/Nosaukums C/", SIA "/Nosaukums D/", ir viltojums.

Lietā atrodas Valsts policijas Galvenās Kārtības policijas pārvaldes Prevencijas pārvaldes priekšnieka E.Zivtiņa 2012.gada 15.marta atbilde Nr.20/3-1-1133, no kuras izriet, ka Apsardzes darbības kvalifikācijas komisija nav izsniegusi apsardzes sertifikātu /pers. F/, kā arī komisijas rīcībā nav /pers. F/ personas lieta apsardzes sertifikāta saņemšanai (1.sējuma lietas lapa Nr.67-68).

No pirmstiesas procesā nopratinātā liecinieka /pers. J/ liecībām secināms, ka pārbaudot SIA "/Nosaukums A/" pieprasījumu par uzņēmumā strādājošiem apsardzes darbiniekiem un viņu sertifikātu numuriem, tika konstatēts, ka /pers. F/ iesniegtā sertifikāta numurs neatbilst Valsts policijas galvenās kārtības policijas pārvaldes Prevencijas pārvaldes Licencēšanas un atļauju sistēmas nodaļas datu bāzes ziņām, kā arī šāds sertifikāts Nr.09-0037 ar izsniegšanas datumu 15.01.2009. datu bāzē nefigurē (1.sējuma lietas lapa Nr.29).

Nopratināts pirmās instances tiesā liecinieks /pers. J/ ir liecinājis, ka pārbaudot materiālus ar konkrēto numuru, tika konstatēts, ka šādai personai netika izsniegts šāds sertifikāts, bija šaubas par to, ka tāds sertifikāts vispār var būt. Norādīja, ka nevar būt sertifikāts, kas sākas ar Nr.09-0037. Liecinieks paskaidroja, ka pārbaude notiek arī pēc personas koda. Pārbaudot visos iespējamos variantos tika konstatēts, ka sertifikāts nav izsniegts (1.sējuma lietas lapa Nr.185-187).

Nopratināta pirmās instances tiesas sēdē lieciniece /pers. I/ ir liecinājusi, ka sertifikātus skaita no numura "1" un uz augšu. Šajā konkrētajā gadījumā nepareizi bija Nr.09-0037. Nav varējuši atrast /pers. F/, datu bāzē ievadot šo sertifikātu numuru, konstatējusi, ka sertifikāts bija izdots citam cilvēkam (1.sējuma lietas lapa Nr.187-188).

No lietas materiālos esošā 2009.gada 15.janvāra Apsardzes darbības kvalifikācijas komisijas sēdes protokola Nr.4 redzams, ka šajā protokolā norādīti personu vārdi, kas ir gan nokārtojuši, gan nav nokārtojuši kvalifikācijas eksāmenu, taču /pers. F/ vārds šajā protokolā nav redzams (1.sējuma lietas lapa Nr.86-88).

Bez tam arī 2009.gada 15.janvāra Apsardzes darbības kvalifikācijas eksāmena "Tuvcīņa" protokolā /pers. F/ vārds nav minēts (1.sējuma lietas lapa Nr.89-90).

Apsardzes darbības likuma 11.punktā noteikts, ka apsardzes sertifikātu fiziskajai personai Ministru kabineta noteiktajā kārtībā izsniedz pēc attiecīgas apmācības un kvalifikācijas pārbaudījuma nokārtošanas (spēkā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas laikā).

Saskaņā ar Ministru kabineta 2008.gada 20.novembra noteikumiem Nr.945 "Noteikumi par apsardzes sertifikātu izsniegšanas, pagarināšanas un anulēšanas kārtību un valsts nodevas maksāšanas kārtību un apmēru" 2.punktu apsardzes sertifikātu izsniedz Iekšlietu ministrijas izveidota Apsardzes darbības kvalifikācijas komisija fiziskai personai, kura apguvusi apsardzes sertifikāta iegūšanai nepieciešamo profesionālās izglītības programmu un pirmās palīdzības sniegšanas mācību kursu un nokārtojusi apsardzes darbības kvalifikācijas pārbaudījumu (spēkā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas laikā).

Lai arī lietas materiālos nav atrodams /pers. F/ apsardzes sertifikāta Nr.09-0037 oriģināls, tiesas kolēģijai izvērtējot minētos pierādījumus nav

šaubu, ka šāds sertifikāts netika iegūts atbilstoši noteiktajai kārtībai. Gan liecinieki /pers. I/, /pers. J/ ir norādījuši, ka šāds sertifikāta numurs nav iespējams, tāpat arī no Apsardzes darbības kvalifikācijas komisijas 2009.gada 15.janvāra protokola secināms, ka /pers. F/ nav kārtojis kvalifikācijas pārbaudījumus apsardzes sertifikāta iegūšanai. Bez tam, ka šāds apsardzes sertifikāta oriģināls ir bijis, norādījuši liecinieki /pers. AC/, /pers. AD/, /pers. P/.

Apelācijas sūdzībā norādīts, ka pirmās instances tiesa ir atstājusi bez pienācīgas pierādījumu pārbaudes pierādījumu par apsardzes sertifikāta viltojumu un, vai šī apsardzes sertifikāta atbilstību oriģinālam apstiprina Komisijas priekšsēdētāja vietnieka /pers. K/ paraksts.

No liecinieka /pers. K/ pirmās instances tiesas sēdē sniegtajām liecībām secināms, ka pirms eksāmena bija jāuzrāda personu apliecinošs dokuments un dokuments par kursa nokārtošanu. Kad eksāmens bija veiksmīgi nokārtots, nedēļas laikā tika izgatavoti sertifikāti, tie tika reģistrēti žurnālā, piešķirot numuru. Sertifikātiem nāca pakaļ paši īpašnieki. Paskaidroja, ka uz sertifikāta hologrammas bija Valsts policijas zīmogs (vairogs). Uzrādot /pers. F/ sertifikāta kopiju, liecinieks paskaidroja, ka veicot kopiju hologrammai būtu jāparādās, tai ir jābūt redzamā vietā, taču uzrādītajā sertifikāta kopijā nav redzams Valsts policijas vairogs. Attiecībā par uz sertifikāta kopijas redzamo parakstu norādīja, ka iespējams, tas ir viņa paraksts, taču tā esot kopija. Iespējams, ka sertifikāti varēja sākties ar Nr.09, bet apgalvot to nevar (1.sējuma lietas lapa Nr.205-206).

Lietas izmeklēšanas un iztiesāšanas laikā nav veikta apsardzes sertifikāta Nr.09-0037 ekspertīze, lai noteiktu dokumenta īstumu vai uz tā esošā paraksta īstumu.

Lietā atrodas Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes atbilde, kurā norādīts, ka dokumentu tehnisko ekspertīžu metodika neparedz dokumenta īstuma noteikšanu pēc kopijām. Pēc dokumenta kopijas var konstatēt tā satura sakritību ar oriģinālu, īpašnieka fotoattēla sakritību un atsevišķa rekvizītu attēlojumu sakritību, piemēram, parakstu sakritību (1.sējuma lietas lapa Nr.83).

Fakts, ka lietas materiālos nav atrodams dokumenta oriģināls, neliedz izdarīt secinājumus, ka tā saturs atbilst dokumenta oriģinālam, kas tika iesniegts apsūdzībā norādītajās apsardzes firmās.

Bez tam fakts, ka lietā nav taisīta ekspertīze, lai pārbaudītu uz tā esošā /pers. K/ paraksta īstumu, nevar būt par pamatu tam, lai uzskatītu, ka šis sertifikāts ir īsts. No iepriekš spriedumā aprakstītajiem pierādījumiem nepārprotami izriet, ka šāds apsardzes sertifikāts apsūdzētajam /pers. F/ netika izsniegts, kā arī apsūdzētais nebija veicis iepriekš minētajos Ministru kabineta noteikumos paredzētos pasākumus apsardzes sertifikāta iegūšanai. Apsūdzētais pirmstiesas procesā ir norādījis, ka samaksājis /pers. T/ 170 Ls par apsardzes sertifikāta izsniegšanu.

Vērtējot apsūdzētā liecības pirmstiesas procesā un pirmās instances tiesā kopsakarā ar aprakstītajiem pierādījumiem, tiesas kolēģijai nerodas šaubas, ka apsūdzētā faktiskās darbības liecina par nodomu izmantot viltotu dokumentu savām vajadzībām. Apsūdzētais apzinājās, ka nav ievērojis Apsardzes darbības likuma noteikto kārtību apsardzes dokumenta saņemšanai. Apsūdzētais vairākkārt ir norādījis, ka, lai iegūtu apsardzes darbības sertifikātu, ir lūdzis palīdzību /pers. T/, kuram par pakalpojumiem samaksājis 170 Ls. Pēc tam to ieguvis no personas vārdā /pers. U/. Apsūdzētā norādītais pirmās instances tiesā, ka viņš ir apmeklējis fizisko un teorijas eksāmenu, ko ir nokārtojis, tiesas izmeklēšanā netika pierādīts.

Izvērtējot pierādījumus kopumā un savstarpējā sakarībā tiesas kolēģijai nerodas saprātīgas šaubas par apsūdzētā vainu viņam inkriminēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanā.

Krimināllikuma 46.panta otrā un trešā daļa paredz, ka nosakot sodu, ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, vainīgā personību, atbildību mīkstinošus un atbildību pastiprinošus apstākļus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.pantu apsūdzētā izdarītie noziedzīgie nodarījumi kvalificējami kā mazāk smagi noziegumi.

Tiesas kolēģija nekonstatē apsūdzētā atbildību mīkstinošus vai pastiprinošus apstākļus.

Par apsūdzētā personību noskaidrots, ka apsūdzētais ir precējies, apgādībā 2 bērni, agrāk nesodīts, no iepriekšējām darba vietām raksturots pozitīvi. Apsūdzētais apelācijas instances tiesā norādīja, ka ir bezdarbnieks, saņem bezdarbnieka pabalstu.

Tiesas kolēģija atzīst par pamatotu pirmās instances tiesas noteikto sodu piespiedu darbu veidā. Tiesas kolēģija pievienojas pirmās instances tiesas norādītajam, ka šāds soda veids ir atbilstošs apsūdzētā izdarīto noziedzīgo nodarījumu raksturam un smagumam, apsūdzētā personībai un spēs sasniegt Krimināllikuma 35.pantā noteikto soda mērķi.

Bez tam tiesas kolēģija konstatē, ka kriminālprocesā ir pārkāptas apsūdzētā tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā.

Kriminālprocesa likuma 14.panta pirmajā daļā noteikts, ka ikvienam ir tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā, tas ir, bez neattaisnotas novilcināšanas.

Arī Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6. panta pirmajā daļā ir noteikts, ka ikvienam ir tiesības uz taisnīgu un atklātu lietas savlaicīgu izskatīšanu neatkarīgā un objektīvā likumā noteiktā tiesā.

Arī atbilstoši Eiropas Cilvēktiesību tiesas (turpmāk – ECT) praksei krimināllietās lietas izskatīšanas termiņš tiek rēķināts nevis no brīža, kad lieta nonāk tiesā, bet jau no izmeklēšanas stadijas pirmstiesas kriminālprocesā. Atbilstoši ECT judikatūrā paustajām atziņām laika skaitīšana kriminālprocesā iesākas ar brīdi, kad „kompetentas iestādes ir paziņojušas kādai personai par to, ka tā tiek turēta aizdomās par krimināInozieguma izdarīšanu" (ECT spriedums lietā Devveer Belgium, 1980).

Tiesas kolēģija konstatē, ka konkrētais kriminālprocess ilgts vairāk kā 5 gadus. No lietas materiāliem secināms, ka noziedzīgais nodarījis noticis laika posmā no 2009.gada sākuma līdz 2012.gada 7.februārim, savukārt, kriminālprocess uzsākts 2012.gada 9.janvārī. Krimināllietā 2012.gada 30.maijā pieņemts lēmums par personas saukšanu pie kriminālatbildības. Krimināllieta pirmās instances tiesā saņemta 2012.gada 12.jūnijā un pirmās instances tiesas spriedums krimināllietā taisīts 2013.gada 6.martā.

Apelācijas kārtībā lieta pirmo reizi tika izskatīta Rīgas apgabaltiesā 2014.gada 28.oktobrī. Ar Augstākās tiesas 2015.gada 12.jūnija lēmumu Rīgas apgabaltiesas 2014.gada 28.oktobra spriedums atcelts pilnībā un lieta nosūtīta jaunai izskatīšanai Rīgas apgabaltiesā.

Apelācijas kārtībā lieta otro reizi izskatīta Rīgas apgabaltiesā 2016.gada 14.jūnijā. Ar Augstākās tiesas 2016.gada 14.decembra lēmumu Rīgas apgabaltiesas 2016.gada 14.jūnija spriedums atcelts pilnībā un lieta nosūtīta jaunai izskatīšanai Rīgas apgabaltiesā.

Tiesas kolēģija secina, ka pirmstiesas procesā procesa virzītāja rīcībā nav saskatāma neattaisnota procesa novilcināšana. Tiesas kolēģijas ieskatā tas, ka no pirmās instances tiesas sprieduma taisīšanas 2013.gada 6.martā līdz apelācijas instances tiesas spriedumam 2017.gada 14.februārī, ir pagājuši nepilni četri gadi, kā arī apstāklis, ka lieta apelācijas kārtībā izskatīta jau trešo reizi, liecina, ka ir pārkāptas personas tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā.

Ņemot vērā minēto, tiesas kolēģija uzskata, ka apsūdzētās tiesības uz lietas izskatīšanu saprātīgā termiņā ir pārkāptas un ir pamats soda mīkstināšanai.

Tiesas kolēģija atzīst, ka nosakot sodu apsūdzētajam, ir pamats piemērot Krimināllikuma 49.[1] panta pirmās 1.punkta nosacījumus.

Krimināllikuma 49.[1] panta 1.punkts nosaka, ka, ja tiesa konstatē, ka nav ievērotas personas tiesības uz kriminālprocesa pabeigšanu saprātīgā termiņā, tā var šo apstākli ņemt vērā pie soda noteikšanas un sodu mīkstināt.

Nosakot soda mēru, tiesas kolēģija ņem vērā apsūdzētā attieksmi pret izdarīto, kā arī atbildību mīkstinoša apstākļa un atbildību pastiprinoša apstākļa neesamību, apsūdzētā personu raksturojošos datus, proti, agrāk nesodīts, apgādībā nepilngadīgi bērni.

Tiesas kolēģija atzīst, ka apsūdzētajam par Krimināllikuma 275.panta pirmajā daļā paredzēto trīs noziedzīgo nodarījumu izdarīšanu, piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta 1.punkta nosacījumus, ir piemērojams piespiedu darbs uz 40 stundām par katru izdarīto noziedzīgo nodarījumu.

Tiesas kolēģija secina, ka nosakot galīgo sodu apsūdzētajam saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu un Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 1.punktu ir piemērojams daļējas soda saskaitīšanas princips.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 563.panta pirmās daļas 2.punktu Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija

nosprieda

Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2013.gada 6.marta spriedumu atcelt.

/pers. F/ atzīt par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 275.panta pirmajā daļā (noziedzīga nodarījuma apraksts Nr.1) un sodīt, piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 1.punktu, ar piespiedu darbu uz 40 (četrdesmit) stundām.

/pers. F/ atzīt par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 275.panta pirmajā daļā (noziedzīga nodarījuma apraksts Nr.2) un sodīt, piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 1.punktu, ar piespiedu darbu uz 40 (četrdesmit) stundām.

/pers. F/ atzīt par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 275.panta pirmajā daļā (noziedzīga nodarījuma apraksts Nr.3) un sodīt, piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 1.punktu, ar piespiedu darbu uz 40 (četrdesmit) stundām.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības, daļēji saskaitot piespriestos sodus, galīgo sodu /pers. F/, piemērojot Krimināllikuma 49.[1]panta pirmās daļas 1.punktu, noteikt piespiedu darbu uz 80 (astoņdesmit) stundām.

Nolēmumu var pārsūdzēt 10 dienu laikā kasācijas kārtībā Augstākās tiesas Krimināllietu departamentā Kriminālprocesa likuma 574. un 575.pantos paredzētajos gadījumos, iesniedzot sūdzību vai protestu Rīgas apgabaltiesā.

Pilns spriedums pieejams 2017.gada 28.februārī.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja tiesnese (personiskais paraksts) S.Amola
Tiesnese (personiskais paraksts) D.Kalniņa
Tiesnese (personiskais paraksts) S.Kalniņa